



Statens vegvesen
Postboks 1010 Nordre Ål
2605 LILLEHAMMER
Att. Fredrik Fløgstad

Kontakt saksbehandler

John Inge Johnsen, 51 56 89 09

Jærestrendene landskapsvernområde. Dispensasjon til å rive eldre toalett bygg og gapahuk til fordel for nytt toalett og stormhytte, og opparbeiding av parkeringsareal på gnr. 56/6, Madlandshavn, Hå kommune

Vedtak

Statsforvalteren gir dispensasjon fra verneforskriften for Jærestrendene landskapsvernområde til å rive eksisterende toalettbygg og gapahuk til fordel for nytt toalett, mindre P-plass og stormhytte ved Madlandshavn. Dispensasjonen gis med hjemmel i verneforskriften § 2, §§ 3A-1, -9, og § 5-1.

Det er knyttet følgende vilkår til dispensasjonen:

- Maskinfører skal ha kjennskap til at området er vernet og at de har et særskilt ansvar når det gjelder graving, kjøring m.m. i verneområdet.
- Da den nye P-plassen berører sikringssonen til kulturminne Kongeveien, må dette avklares med kulturminnemyndigheten Rogaland Fylkeskommune.
- Det nye toalettbygget må senkes maksimalt i forhold til den nye P-plassen for å dempe landskapsvirkningen.
- Lyssettingen av toalettbygget må tilrettelegges med muligheter for tidsbryter for å unngå lysforurensing og negativ påvirkning på landskapsopplevelsen.
- Gammelt utedo og eksisterende gapahuk må fjernes i sin helhet fra området.
- Det må etableres avbøtende tiltak (f.eks. voll eller stein) på sørsiden av veien som fører ned til båtopptrekket for å hindre biler i å kjøre og parkere her.

Klage

Dette vedtaket kan påklages til Miljødirektoratet, postboks 5672 Sluppen, 7485 Trondheim. En eventuell klage skal stiles til Direktoratet, men sendes om statsforvalteren for uttale. Klagefristen er 3 uker fra mottak av dette svaret.



Bakgrunn for saken

Vi viser til søknad av 24.11.2020 fra Statens vegvesen ved turistveiseksjonen, som i samarbeid med Hå kommune søker om oppgradering av rasteplass i Madlandshavn, i Jærstrendene landskapsvernområde. Havneområdet eies av Hå kommune.

Anlegget vil bestå av en ny parkeringsplass for 11 biler med toalett/servicebygget «Lanternen», langs veien som fører ned i havnen. Dagens toalett som ligger 50 m sør for det omsøkte toalettet skal rives. Nytt toalettbygg blir nærmest kvadratisk og omlag 52 m², med en høyde på 4,3 m. Fasaden vil være en mosaikk av pigmentert betong og glass og er nærmere illustrert i søknaden. Bygget har fått navnet Lanternen og er tenkt å lyse ut i nattermørke.

Ny parkeringsoppstilling anlegges på fyllingen langs vegskulder for å rydde opp i de kaotiske tilstandene i havneområdet i sommerhalvåret, med konflikt mellom bobiler som parkerer nede i havnen og lokale brukere av havn og naust.

Anlegget vil også omfatte en erstatning av eksisterende gapahuk nede i havnen med en varmistue som gir bedre beskyttelse mot vær og vind. Dette bygget vil få en fasade som harmonerer med eksisterende naust, men med ett moderne uttrykk. Bygget er i underkant av 40 m² og en mønehøyde på 4,7 m. Det er lagt ved plankart hvor omsøkte tiltak er inntegnet, målsatte tegninger av P-plass og nytt servicebygg, og målsatte tegninger av ny varmistue.

Vi viser videre til vårt brev av 10.12.2020 hvor vi ba om noe utfyllende opplysninger før behandling av søknaden, og videre til deres svar på dette av 05.01.2021.

Statens vegvesen søker dispensasjon fra verneformålet for Jærstrendene landskapsvernområde, forutsatt at Hå kommune godkjenner byggene innenfor 100 m beltet.

Hjemmelsgrunnlag

Jærstrendene landskapsvernområde med tilhørende biotopfredinger ble vernet på nytt etter naturvernloven ved Kronprinsregentens resolusjon av 12. desember 2003. Naturvernloven er erstattet av lov om forvaltning av naturens mangfold av 19.06.2009, og § 48 erstatter den generelle dispensasjonshjemmelen. Statsforvalteren i Rogaland er satt til å forvalte verneområdet.

Formålet med landskapsvernet § 2 er å ta vare på det egenartede natur- og kulturlandskapet på Jærstrendene med sine særmerkte strandtyper og de geologiske, botaniske, zoologiske og kulturhistoriske element som medvirker til å gi området et særpreg.

I følge § 3A-1 er alle inngrep og tiltak som vesentlig kan endre eller innvirke på landskapet sin art eller karakter forbudt, herunder uttak eller utfylling av masse, bygging og utbedring av veier, oppstilling av campingvogner, biler og andre transportable innretninger, oppføring av bygninger, og andre anlegg og faste innretninger. Opplistingen er ikke fullstendig.

Ifølge § 3A-9 er motorferdsel på land forbudt, jf. § 4-6 med unntak mellom annet på veier opparbeidet for biltrafikk.

Ifølge § 5-1 kan forvaltningsmyndigheten etter søknad og på vilkår gi tillatelse til mindre bygg og innretninger som mellom annet er nødvendige i forbindelse med allmenne friluftsinnteresser, under forutsetning av at tiltakene kan tilpasse landskapet.



Prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12 om bærekraftig bruk, jf. § 7 skal ellers legges til grunn ved utøving av offentlig myndighet.

Statsforvalterens vurdering

Deler av omsøkte tiltak kommer i strid med verneforskriften og krever dispensasjon for gjennomføring.

§ 8. Kunnskapsgrunnlaget:

Det er utarbeidet forvaltningsplan for området og kunnskapsgrunnlaget her er svært godt.

Madlandhavn ligger innenfor et storskala landskap med mektige og lange rullesteinstrender som gir området særpreg. Vegetasjonen på strendene er representativ og typisk. Her er velutviklet moreneklintkyst som er en sjelden strandtype i Norge, med mange kulturminner og kystkulturhistorie som gir historisk identitet. Det er et aktivt jordbrukslandskap, der de mange steingardene setter tydelig preg på landskapsbilde. Viktig bevaringsmål innenfor denne sonen er å ivareta en sjelden og representativ steinkystlandskap.

Havneområdet er ellers preget av en større skjemmende steintipp i nord. Videre er det noen naust og en «gapahuk» ved havneområdet, og en «utedo» like ovenfor. Havneområdet er ellers nyttet som P-område for dagsutfart/strandvandring langs kysten.

§ 9. Føre-var-prinsippet:

Prinsippet skal nyttes i tilfeller der det kan være tvil om konsekvensene for miljøet og verneverdiene. Omsøkte tiltak ligger i tilknytting til havneområdet, og nytt P-areal og toalett vil bli opparbeidet i tilknytting til vegskulder på eldre fylling ovenfor havnen, hvor vi ikke har kjennskap til spesielle arter. Selve toalettbygget vil sette sitt preg på noe av havutsikten fra veien ned til havnen. En oppgradering av havneområdet som omsøkt har et allment rettet bruksformål direkte knyttet til den aktuelle lokaliteten. Statsforvalteren mener derfor at dispensasjonen ikke medfører uheldig presedensvirkning.

§ 10. Økosystemtilnærming og samlet belastning:

Det nye toalettbygget «Lanternen» er tilpasset nye krav til universell utforming og vil bli liggende høyt og godt synlig i landskapet. Bygget vil prege noe av havutsikten sett fra veien ned til havnen. Det er derfor viktig at bygget senkes noe mer i terrenget, jf. deres tilbakemelding av 05.01.2021. Det samme gjelder i forhold til lyssetting, som vil være med å fremheve bygget på lang avstand. Det er derfor viktig at belysning-styrken er moderat, og der teknisk løsning tilrettelegger for mulig bevegelsesstyring eller tidsavgrensning gjennom døgnet, dersom slik styring viser seg nødvendig å sette i bruk i ettertid.

Den nye parkeringsplassen gir rom for bobiler. Det er viktig at plassen merkes for å unngå døgnoppstilling, da parkeringskapasiteten først og fremst er beregnet på brukerne av havnen og dagsutfart.

§ 11. Kostnader ved miljødeleggelse skal bæres av tiltakshaver:

Tiltakshaver er fullt og helt ansvarlig for planlagte tiltak og skader på eventuelle verneverdier, noe som i dette tilfelle ikke er forventet.

**§ 12. Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder:**

Nytt toalett og P-areal blir opparbeidet langs veiskulder på gammel fylling, og vil derfor ikke komme i konflikt med sårbar vegetasjon. Parkeringsarealet sneier sikringssonen til kulturminne «Kongeveien», og tiltaket må derfor avklares med kulturavdelingen i Rogaland Fylkeskommune. Eksisterende bygg som skal fjernes, samt ny oppføring av varmetue er lokalisert i tilknytting til opparbeidet vei, og vareleveranser og bort kjøring av avfall vil derfor ikke komme i konflikt med motorisert ferdselsforbud.

Det parkeres ofte bobiler sør for veien som fører ned til båtopptrekket. Det ville derfor vært gunstig å få etablert avbøtende begrensinger for å hindre biler i å parkere her.

Med hilsen

Per Kristian Austbø
ass. fylkesmiljøvernsjef

John Inge Johnsen
naturvernkonsulent

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:			
Hå kommune	Rådhusgata 8	4360	VARHAUG
Rogaland fylkeskommune	Postboks 130	4001	Stavanger